

PKF**ՊԻ ԿԱ ԷՖ ԱՌԻԴԻՏ ՍԵՐՎԻՍ ՍՊԸ**

ՀՀ, ք. Երևան, Խանջյան 19, 4-րդ հարկ, գրասենյակ 5, Հեռ.՝ +37411-577-544,
 էլ. հասցեն՝ audit@pkfarmeria.com, վեբկայք՝ www.pkfarmeria.com

ԱՆԿԱՌ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Թուֆենկյան Հոսփիրալիթի» ՍՊԸ մասնակիցներին

Գարծիք

Մենք առաջիկայի ենք ենթարկել «Թուֆենկյան Հոսփիրալիթի» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետև՝ «Ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, դրամական միջոցների հոսքերի և սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ մեր եզրակացության «Վերապահումով կարծիքի հիմքեր» բաժնում ներկայացված հարցի հնարավոր ազդեցության, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Վերապահումով կարծիքի հիմքեր

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության հիմնական միջոցներում ներառված են մոտ 3 միլիարդ դրամի ընթացիկ արժեքով հողամասեր և շենքեր, որոնք ըստ Ընկերության հաշվապահական քաղաքականության հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են վերոնշյալ հիմնական միջոցների գծով իրական արժեքի փոփոխության հայտանիշներ, սակայն Ընկերությունը չի իրականացրել տվյալ ակտիվների վերագնահատում, որը մեր կարծիքով չի համապատասխանում ՀՀՄՍ 16 «Հիմնական միջոցներ» ստանդարտի պահանջներին:

Մենք առաջիկայի ենք անցկացրել ենք Առաջիկայի Միջազգային Ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Առաջիկայի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների առաջիկայի համար» բաժնում:

Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՄՍ կանոնների:

Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված առաջիկայի ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար: Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել նրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք: Կառավարման լիազոր անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամուտք են կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,

- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը,
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է ղեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա ղեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հնկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը,
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման լիազոր անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

ք. Երևան- 07.08.2024թ.

ՊԻ ԿԱ ԷՖ ԱՌԻԴԻՏ ՍԵՐՎԻՍ ՍՊԸ

Գլխավոր տնօրեն

Որակավորված աուդիտոր

Գրո Դավթյան

Արփինե Խաչատրյան

Թուֆենկյան Հոսփիրալիթի ՍՊԸ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Ծնթ.	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Հասույթ	5	1,679,317	3,352,618
Ինքնարժեք	6	(1,734,396)	(2,898,236)
Համախառն շահույթ/(վնաս)		(55,079)	454,382
Այլ եկամուտ		5,800	1,108
Վարչական ծախսեր	7	(260,330)	(296,419)
Իրացման ծախսեր	8	(36,901)	(20,297)
Այլ ծախսեր	9	(26,900)	(81,984)
Գործառնական շահույթ/(վնաս)		(373,410)	56,790
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ		291	-
Ֆինանսական եկամուտ		81	722
Ֆինանսական ծախսեր	10	(268,652)	(180,415)
Փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ (կորուստ)		(71,856)	460,192
Շահույթ/(վնաս) հարկումից առաջ		(713,546)	337,289
Շահութահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	11	98,578	(46,407)
Տարվա շահույթ (վնաս)		(614,968)	290,882
Այլ համապարփակ եկամուտ		-	-
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(614,968)	290,882

Ֆինանսական հաշվետվությունները (Էջ 6-36) հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2024թ. օգոստոսի 7-ին:

Հակոբ Հակոբյան
Գլխավոր տնօրեն

Գեղամ Հակոբյան
Գլխավոր հաշվապահ

Թուֆենկյան Հոսփիրալիթի ՍՊԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթ.	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ			
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	12	733,337	655,357
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	13	236,649	368,620
Տրված փոխառություններ կապակցված կողմերին		20,458	20,458
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14	164,753	175,535
		<u>1,155,197</u>	<u>1,219,970</u>
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	15	4,461,180	4,652,956
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	16	1,307,031	500,537
Ոչ նյութական ակտիվներ		3,789	4,260
		<u>5,772,000</u>	<u>5,157,753</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u>6,927,197</u>	<u>6,377,723</u>
Պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	18	3,008,369	2,695,072
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17	1,181,423	1,102,574
Պարտավորություն վարձակալության գծով	16	255,955	78,514
		<u>4,445,747</u>	<u>3,876,160</u>
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	18	1,259,146	1,194,951
Պարտավորություն վարձակալության գծով	16	1,037,412	408,174
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	112,806	211,384
		<u>2,409,364</u>	<u>1,814,509</u>
Ընդամենը պարտավորություններ		<u>6,855,111</u>	<u>5,690,669</u>
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ		112,470	112,470
Վերագնահատման պահուստ		1,447,783	1,447,783
Կուտակված վնաս		(1,488,167)	(873,199)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	19	<u>72,086</u>	<u>687,054</u>
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		<u>6,927,197</u>	<u>6,377,723</u>

Հակոբ Հակոբյան
 Գլխավոր տնօրեն

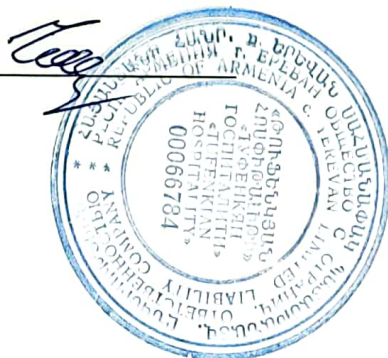

Գեղամ Հակոբյան
 Գլխավոր հաշվապահ

Թուֆենկյան Հոսփիթալիթի ՍՊԸ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Ծևր.	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Գործառնական գործունեություն			
Իրացումից մուտքեր		2,121,080	3,416,304
Այլ մուտքեր		81	358
Վճարումներ մատակարարներին		(976,250)	(2,501,296)
Վճարումներ աշխատակիցներին		(508,721)	(462,288)
Վճարումներ հարկերի գծով		(367,611)	(444,719)
Այլ վճարումներ		(26,475)	(31,966)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր		242,104	(23,607)
Ներդրումային գործունեություն			
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վաճառքից մուտքեր		350	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման գծով վճարումներ		(52,004)	(34,138)
Տրամադրված փոխառությունների մարումից մուտքեր		-	40,000
Տրամադրված փոխառություններ		-	-
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր		(51,654)	5,862
Ֆինանսական գործունեություն			
Վճարված տոկոսներ	18	(112,603)	(127,980)
Վարձակալության գծով կատարված վճարումներ	16	(334,641)	(130,448)
Ստացված վարկերից մուտք/ելք, (գուտ)	18	(167,188)	(155,254)
Ստացված փոխառություններից մուտք/ելք, (գուտ)	18	405,728	583,935
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր		(208,704)	170,253
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ		(18,254)	152,508
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		7,472	(56,979)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ		175,535	80,006
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ	14	164,753	175,535

Հակոբ Հակոբյան
Գլխավոր տնօրեն

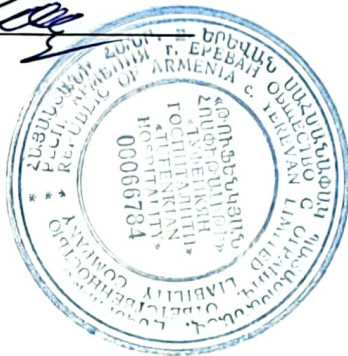

Գեղամ Հակոբյան
Գլխավոր հաշվապահ

Թուֆենկյան Հոսփիրությունի ՍՊԸ
Սեփական կապիտալի փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Կանոնադրական կապիտալ	Վերագնա- հատման պահուստ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը սեփական կապիտալ
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
01.01.2022թ. դրությամբ	112,470	1,447,783	(1,164,081)	396,172
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	290,882	290,882
31.12.2022թ. դրությամբ	112,470	1,447,783	(873,199)	687,054
01.01.2023թ. դրությամբ	112,470	1,447,783	(873,199)	687,054
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	(614,968)	(614,968)
31.12.2023թ. դրությամբ	112,470	1,447,783	(1,488,167)	72,086

Հակոբ Հակոբյան
Գլխավոր տնօրեն

Գեղամ Հակոբյան
Գլխավոր հաշվապահ

Թուֆենկյան Հոսփիթալիթի ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրությունների ցանկ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Բովանդակություն

1. Ընկերության մասին	11
2. Պատրաստման հիմքերը	12
3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ	12
4. Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում	14
5. Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	19
6. Ինքնարժեք	19
7. Վարչական ծախսեր	20
8. Իրացման ծախսեր	21
9. Այլ ծախսեր	21
10. Ֆինանսական ծախսեր	21
11. Շահութահարկ	21
12. Պաշարներ	22
13. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	23
14. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	23
15. Հիմնական միջոցներ	24
16. Վարձակալություն	26
17. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	26
18. Վարկեր և փոխառություններ	27
19. Սեփական կապիտալ	28
20. Կապակցված կողմեր	28
21. Պայմանական պարտավորություններ	29
22. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	30
23. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն	31
Հավելված 1 Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ	36

1. Ընկերության մասին

Ընկերությունը և նրա հիմնական գործունեությունը

«Թուֆենկյան Հոսփիթալիթի» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետև Ընկերություն) հիմնադրվել է 2001թ. ապրիլի 9-ին ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում գրանցված «Թուֆենկյան Հոլդինգս» ՍՊԸ կողմից: Ընկերության հիմնական գործունեությունը հյուրանոցային ծառայությունն է: Ընկերությունը ներգրավված է նաև հյուրանոցների կառուցապատման գործունեությունում:

Մինչև 2016 թվականն Ընկերությունն շահագործում էր հետևյալ չորս հյուրանոցները.

- Թուֆենկյան ավանդական Երևան հյուրանոց (Երևան քաղաք),
- Ավան Մարագ Օափաթաղ հյուրանոց (Գեղարքունիքի մարզ),
- Ավան Ձորագետ հյուրանոց (Լոռու մարզ),
- Հին Դիլիջան համալիր (Տավուշի մարզ):

2016 թվականին Ընկերության վերակազմակերպման (առանձնացման) արդյունքում Թուֆենկյան ավանդական Երևան հյուրանոցը և Հին Դիլիջան համալիրն անցան նոր ստեղծված ընկերություններին:

Ընկերության գրանցման հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Հանրապետության-48:

Բաժնետերերը

Ընկերության 93.575% բաժնեմասերի սեփականատերն է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում գրանցված «Թուֆենկյան Հոլդինգս» ՍՊԸ, իսկ մնացած բաժնեմասերը պատկանում են ՀՀ քաղաքացիներ Հակոբ Հակոբյանին (4.925 %) և Հովհաննես Պողոսյանին (1.500 %):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքները մանրամասնված են Ծանոթագրություն 20-ում:

Ընկերության աշխատողների միջին թվաքանակը 2023թ. ընթացքում կազմել է 172 (2022թ.՝ 163):

Գործարար միջավայր

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գնահատականն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել դեկլարության գնահատականից:

Կորոնավիրուսի նոր տեսակի (COVID-19) լայն աշխարհագրական տարածումն էական ազդեցություն է ունեցել Հայաստանի տնտեսության վրա: Համավարակի ազդեցությունը դեռևս շարունակվում է, ինչպես նաև խնդրի լուծման համար ձեռնարկված միջոցառումների արդյունավետությունը դեռևս մնում է անորոշ: Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքական իրավիճակը նույնպես շարունակում է մնալ անկայուն՝ հաշվի առնելով 2020թ. սեպտեմբերի 27-ին Ադրբեջանի կողմից Արցախի Հանրապետության դեմ սանձազերծված պատերազմի հետևանքները և ընթացիկ տարաձայնությունները տարածքների սահմանազատման մասով: Վերոհիշյալ քաղաքական և տնտեսական գործոնների ազդեցությունը

հանգեցրին ներդրողների ընդհանուր տրամադրությունների նվազմանը և ֆինանսական շուկաներում անորոշության և խոցելիության աճին:

Այսպիսի գործառնական միջավայրն էական ազդեցություն ունի Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա: Ընկերությունը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցառումներ իր գործունեության կայունությունն ապահովելու նպատակով, այդուհանդերձ ելնելով իրադարձությունների զարգացման անկանխատեսելիությունից՝ Ղեկավարությունը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Ընկերության հետագա տարիների ֆինանսական վիճակի վրա:

2. Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՄ) և դրանց մեկնաբանությունների (հավաքականորեն՝ ՖՀՄՄ) պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար որդեգրված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են Ծանոթագրություն 23-ում: Դրանք հետևողականորեն կիրառվել են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են Հայաստանի Հանրապետության դրամական միավորով (ՀՀ դրամ), որը նաև Ընկերության գործառնական արժույթն է:

Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն՝ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս անհրաժեշտ է կատարել հաշվապահական հաշվառման նշանակալի գնահատումներ և դատողություններ: Վերջիններիս կիրառման ոլորտները և ազդեցությունը բացահայտված են Ծանոթագրություն 3-ում:

Զափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ հիմնական միջոցների, որոնք չափվել են իրական (վերագնահատված) արժեքով (Ծնթ. 15-ը):

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ա) 2023թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

Առկա չեն 2023թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ, որոնք նշանակալի ազդեցություն կունենան Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

բ) Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՄ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

Առկա չեն հրապարակված, սակայն դեռ ուժի մեջ չմտած, նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ, որոնք կունենան կամ հնարավոր է ունենան ազդեցություն Կազմակերպության հետագա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ընկերությունը կատարում է որոշ գնահատումներ և ենթադրություններ ապագա ժամանակաշրջանների վերաբերյալ: Գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից

և ենթադրություններից: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, քանի որ հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների պատճառ հանդիսանալ:

Գնահատումներ և ենթադրություններ

Անընդհատության սկզբունք

Ընկերությունը վերջին տարիներին կրել է ֆինանսական վնասներ, մասնավորապես՝ 31.12.2023թ. դրությամբ Ընկերության կուտակված վնասը կազմել է 1,488 միլիոն դրամ (31.12.2022թ. դրությամբ՝ 873 միլիոն դրամ):

Ընկերության հյուրանոցային գործունեության վրա նշանակալի բացասական ազդեցություն է թողել 2020թ. զարնանից սկսած COVID-19 համավարակը, ինչպես նաև 2020թ. աշնանը սանձադրված պատերազմը: Նշված հանգամանքները և նրանց հետևանքները առավել մանրամասն ներկայացված են Ծնթ. 1-ում՝ «Գործարար միջավայր» բաժնում:

2021-2022թթ. ընթացքում Ընկերությունը կարողացել է վերականգնվել և ապահովել հասույթի մեծ աճ, սկսել մատուցել նոր ծառայություններ, սակայն 2023թ. ընթացքում հասույթը կրկին նվազել է:

Ընկերության ղեկավարությունը ֆինանսական վնասների արդյունքում առաջացող դրամական միջոցների պակասորդը լրացնում է Ընկերության մասնակցից ստացվող անտոկոս փոխառություններով (Ծնթ. 18): Նշված փոխառությունների մնացորդը 31.12.2023թ. դրությամբ կազմել է 2,786 միլիոն դրամ (31.12.2022թ.՝ 2,528 միլիոն դրամ):

Ընկերության ղեկավարությունը միջոցներ է ձեռնարկել Ընկերության ֆինանսական վիճակի բարելավման նպատակով, մասնավորապես գործունեություն է ծավալել նոր ոլորտներում (հյուրանոցների շինարարություն, գինու արտադրություն և արևային էներգիայի միջոցով հոսանքի արտադրություն և վաճառք):

Ընկերությունը նաև իրականացնում է իրացվելիության մշտական վերահսկողություն և կառավարում:

Ընկերության ղեկավարությունը, հիմնվելով կատարված դատողությունների վրա, ունի հիմնավորված ակնկալիք, որ Ընկերությունը կարող է շարունակել իր գործառնական գործունեությունը տեսանելի ապագայում: Ուստի Ընկերությունը շարունակում է որդեգրել անընդհատության սկզբունքն իր ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով:

Անտոկոս փոխառությունների չափում (Ծնթ. 18)

Ընկերությունը ստացել է անտոկոս փոխառություններ Ընկերության նկատմամբ վերահսկողություն ունեցող անձանցից՝ մասնակիցներից, ինչպես նաև ընդհանուր կառավարման տակ գտնվող կազմակերպությունից, որպես դրամական հոսքերի կառավարման համակարգի բաղկացուցիչ մաս: Ընկերությունը չի վերահսկում փոխառությունների տրամադրման կամ մարման ժամկետները, ինչը ենթադրում է, որ նշված փոխառություններն ըստ էության ցպահանջ են և զեղչվում են 0 տոկոս դրույքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները հիմնված են ղեկավարության գնահատականների վրա և կարող են հետագայում փոփոխվել (տես Ծնթ. 23-ը): Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության ղեկավարությունը վերանայում և անհրաժեշտության դեպքում փոփոխում է հիմնական միջոցների մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետների վերաբերյալ գնահատումները:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Վարձակալության ժամկետի որոշումը որոշ վարձակալությունների դեպքում, երբ Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես վարձակալ, ներկայացված է Ծնթ. 16-ում:

Վարձակալության գծով պարտավորության զեղչման տոկոսադրույքի որոշումը ներկայացված է Ծնթ. 16-ում:

Իրական արժեքի չափում

Ընկերության ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում ներառված մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջում են չափումներ իրական արժեքով և/կամ իրական արժեքի բացահայտումով:

Ընկերության ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափումը հնարավորինս հիմնվում է դիտարկելի շուկայից ստացվող ելակետային տվյալների վրա: Իրական արժեքի չափումները սահմանելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող արդյունքները դիտարկելի («իրական արժեքի աստիճանակարգ»):

- Մակարդակ 1. Նույն ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (Հճգրտված)
- Մակարդակ 2. Դիտարկելի ուղղակի կամ անուղղակի ելակետային տվյալներ, Մակարդակ 1-ի տվյալներից տարբեր
- Մակարդակ 3. Ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա)

Իրական արժեքների աստիճանակարգում այն մակարդակը, որին դասվում է իրական արժեքի չափումը, պետք է որոշվի ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալի հիման վրա, որը նշանակալի է ամբողջությամբ վերցրած իրական արժեքի չափման համար: Իրական արժեքի տեղափոխությունները մի մակարդակից դեպի մյուսը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի են ունենում այդ տեղափոխությունները:

4. Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում

Իր գործունեության արդյունքում Ընկերությունը կարող է ենթարկվել հետևյալ ֆինանսական ռիսկերին՝

- Պարտքային ռիսկ
- Արտարժույթային ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ

Ընկերությունը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի, ինչպես բնորոշ է մյուս բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեություններին: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Ընկերության նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Ընկերության նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել:

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Ընկերության հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ֆինանսական գործիքների ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Առևտրային դեբիտորական պարտքեր,
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ,
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր,

- Ստացված վարկեր և փոխառություններ,
- Վարձակալության գծով պարտավորություններ,
- Տրամադրված փոխառություններ կապակցված կողմերին:

(բ) Ֆինանսական գործիքներ ըստ դասերի

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ խմբերին.

Ֆինանսական ակտիվներ

Տրամադրված փոխառություններ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր
Դրամական միջոցներ
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով չափվող	
2023թ.	2022թ.
հազ. դրամ	հազ. դրամ
20,458	20,458
52,806	43,803
164,753	175,535
238,017	239,796

Ֆինանսական պարտավորություններ

Վարկեր և փոխառություններ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր
Պարտավորություն վարձակալության գծով
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ

Ամորտիզացված արժեքով չափվող	
2023թ.	2022թ.
հազ. դրամ	հազ. դրամ
4,267,515	3,890,023
114,501	177,760
1,293,367	486,688
5,675,383	4,554,471

(գ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, վարձակալության գծով պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխառությունները:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, առևտրային դեբիտորական պարտքերի, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի, վարձակալության գծով պարտավորությունների, փոխառությունների հաշվեկշռային արժեքը մոտարկում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ բնույթի հետևանքով:

Հավելված 1-ում ներկայացվում է տեղեկատվություն՝ իրական արժեքի աստիճանակարգի, գնահատման մեթոդների և՝ իրական արժեքի աստիճանակարգի մակարդակ 3-ում դասակարգված ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի որոշման հետ կապված այլ նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների մասին:

Ընդհանուր նպատակներ, քաղաքականություն և գործընթացներ

Ընկերության նպատակն է սահմանել քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկը՝ չանդրադառնալով նրա մրցունակության և ճկունության վրա: Այդ քաղաքականության մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնասների ռիսկն է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ: Ընկերությունը ենթարկվում է

Պարտքային ռիսկի, որը հիմնականում առաջանում է ապառիկ վաճառքից: Ընկերությունը որդեգրել է նախքան հաճախորդի հետ պայմանագիր կնքելը վարկային ռիսկը գնահատելու քաղաքականություն, որը իրականացվում է տեղական մակարդակով: Վարկային նման վարկանիշները հաշվի են առնվում տեղական բիզնես գործունեության ոլորտում:

Նախքան նոր հաճախորդին պայմաններ առաջարկելը, ստուգվում է վերջինիս վարկունակությունը: Ընկերության ստուգումները ներառում են առկա արտաքին վարկանիշների և որոշ դեպքերում բանկային տեղեկանքների ստուգումները: Յուրաքանչյուր հաճախորդի համար սահմանվում են ձեռքբերման գծով սահմանափակումներ, որոնք ներառում են տարածամկետ վճարմամբ վաճառքի թույլատրելի առավելագույն գումարը:

Տնօրենը որոշում է վարկային ռիսկի կենտրոնացումը՝ եռամսյակային կտրվածքով ստուգելով ընթացիկ հաճախորդների վարկունակության վարկանիշը, ինչպես նաև ամսական կտրվածքով անցկացնելով առևտրային դեբիտորական պարտքերի ժամկետայնության վերլուծություն: Հաճախորդի պարտքային ռիսկերը ստուգելիս հաճախորդները դասակարգվում են ըստ վարկային բնութագրերի: Կազմվում է «Բարձր ռիսկային» հաճախորդների ցուցակ, որում ընդգրկված հաճախորդներին ապառիկ վաճառքն իրականացվում է միայն Ընկերության սեփականատիրոջ հաստատմամբ:

Պարտքային ռիսկն առաջանում է նաև դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների և բանկերում տեղաբաշխված ավանդների գծով: Ընկերության համար ընդունելի են միայն բարձր վարկանիշ ունեցող տեղական բանկերը:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ բացահայտումները, որոնք ո՛չ ժամկետանց են, ո՛չ էլ արժեզրկված, ներկայացված են Ծնթ. 12-ում:

Դրամական միջոցներ բանկերում

Զգալի դրամական միջոցներ պահվում են հետևյալ հաստատություններում՝

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Բանկ 1	136,958	103,353
Բանկ 2	499	12,836
Բանկ 3	11,638	19,620
Բանկ 4	699	770
Բանկ 5	1,416	-
Ընդամենը	151,210	136,579

Վերը նշված ֆինանսական հաստատությունները վարկանշվել են միջազգային վարկանիշային գործակալությունների կողմից: Ղեկավարությունը իր միջոցների տեղաբաշխման համար գործընկերների ընտրության գործում հիմնվում է նաև տեղական շուկայում գործող ֆինանսական հաստատությունների իր կողմից կատարված վերլուծությունների վրա: Ղեկավարությունը կանոնավոր կերպով ստուգում է գործընկերների վարկանիշները: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործընկերների պարտականությունների չկատարման հետևանքով առաջացող վնասներ չեն ակնկալվում:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն առաջանում է, երբ Ընկերության առանձին կազմակերպությունների գործարքներն արտահայտված չեն վերջիններիս գործառնական արժույթով: Ընկերության քաղաքականության համաձայն՝ թույլատրվում է Ընկերության գործառնական արժույթով պարտավորությունները հնարավորության դեպքում գործընկերներին մարել տվյալ արժույթով արտահայտված գործարքներից ստացված դրամական միջոցներով:

Սույն քաղաքականության շարունակական արդյունավետությունը վերահսկելու համար ղեկավարությունն ստանում է մարման ենթակա պարտավորությունների և ապագա դրամական միջոցների պահուստի գծով ամսական կանխատեսում՝ ըստ Ընկերության հիմնական արժույթների:

Ընկերության արտադրության ռիսկը հիմնականում առաջանում է մատակարարների կողմից կատարված ձեռքբերումներից կամ մատուցած ծառայություններից:

Դրամական միջոցների հոսքերից բացի, Ընկերությունը պլանավորում է նաև ֆինանսավորել համապատասխան արժույթով արտահայտված ծախսերը և արտադրության ռիսկի տեղական մակարդակով կառավարել ներդրումները՝ համապատասխանեցնելով արժույթը, որով արտահայտված են հատույթը և ծախսերը:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության զուտ ենթակայությունը արտադրության ռիսկերին ներկայացված է ստորև

	31.12.2023 հազ. դրամ		31.12.2022 հազ. դրամ	
	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Մնացորդներ բանկերում	141,826	525	109,649	95
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	(16,573)	(1,721)	(15,562)	(13,318)
Ֆինանսական վարձակալության գծով	(341,688)	-	(396,910)	-
Վարկեր և փոխառություններ	(2,452,241)	(10,407)	(2,062,737)	(9,760)
Զուտ դիրք	(2,668,676)	(11,603)	(2,365,560)	(22,983)

Արտադրության ֆինանսական գործիքները ՀՀ դրամով չափելու նպատակով Ընկերությունն օգտագործել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող ՀՀ կենտրոնական բանկի հետևյալ փոխարժեքները՝ 447.90 ՀՀ դրամ 1 եվրոյի դիմաց (2022թ.՝ 420.06 ՀՀ դրամ 1 եվրոյի դիմաց) և 404.79 ՀՀ դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի դիմաց (2022թ.՝ 393.57 ՀՀ դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի դիմաց):

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի 5% արժեզրկման ազդեցությունը ԱՄՆ դոլարով արտահայտված ֆինանսական գործիքների վրա (այլ տվյալների անփոփոխ մնալու դեպքում) կհանգեցնե՝ տարվա շահույթի (հարկումից առաջ) և զուտ ակտիվների 133,434 հազ. դրամով (2022թ.՝ 118,278 հազ. դրամ) աճի, իսկ 5% արժևորման ազդեցությունը՝ տարվա շահույթի (հարկումից առաջ) և զուտ ակտիվների նվազման նույն չափով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի 5% արժեզրկման ազդեցությունը եվրոյով արտահայտված ֆինանսական գործիքների վրա (այլ տվյալների անփոփոխ մնալու դեպքում) կհանգեցնե՝ տարվա շահույթի (հարկումից առաջ) և զուտ ակտիվների 580 հազ. դրամով (2022թ.՝ 1,149 հազ. դրամ) աճի, իսկ 5% արժևորման ազդեցությունը՝ տարվա շահույթի (հարկումից առաջ) և զուտ ակտիվների նվազման նույն չափով:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Ընկերության գործող սեփական միջոցների կառավարումից, ֆինանսական վճարներից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության՝ ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված ռիսկայնությունների հետ:

Համաձայն Ընկերության քաղաքականության՝ Ընկերությունը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ: Այս առումով այն ձգտում է պահպանել բավարար դրամական միջոցներ (կամ համաձայնեցված միջոցներ), որպեսզի ողջամիտ ժամկետում կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները:

Ղեկավարությունը ստանում է 12 ամսվա դրամական միջոցների հոսքերի գծով ամսական կանխատեսումներ, ինչպես նաև մանրամասներ դրամական միջոցների մնացորդների մասին: Համաձայն հաշվետու տարեվերջի դրությամբ կատարված վերոնշյալ կանխատեսումների՝ ֆինանսական տարվա

ընթացքում Ընկերությունը կունենա բավարար միջոցներ՝ ակնկալվող ողջամիտ ժամկետներում պարտավորությունները մարելու համար:

Ստորև ներկայացված են Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների (չգեղջված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները:

	Մինչև 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տա րուց ավելի
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	164,005	-	-	-	-
Պարտավորություն վարձակալության գծով	67,500	67,500	135,000	1,350,000	270,000
Վարկեր և փոխառություններ	80,513	80,529	161,134	3,647,800	652,822
	<u>312,018</u>	<u>148,029</u>	<u>296,134</u>	<u>4,997,800</u>	<u>922,822</u>

	Մինչև 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տա րուց ավելի
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	213,466	-	-	-	-
Պարտավորություն վարձակալության գծով	20,700	20,700	41,400	414,000	324,300
Վարկեր և փոխառություններ	64,714	64,729	129,419	3,210,553	797,578
	<u>298,880</u>	<u>85,429</u>	<u>170,819</u>	<u>3,624,553</u>	<u>1,121,878</u>

Կապիտալի վերաբերող բացահայտումներ

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալն՝ ապահովելու Ընկերության գործունեության անընդհատության սկզբունքը միևնույն ժամանակ առավելագույնի հասցնելով շահագրգիռ կողմերի հատույցը ներգրավված և սեփական միջոցների մնացորդների օպտիմալացման ճանապարհով:

Ընկերության կապիտալը ներառում է սեփական կապիտալի բոլոր տարրերը (այն է՝ կանոնադրական կապիտալ, էմիսիոն եկամուտ, չվերահսկող բաժնեմաս, չբաշխված եկամուտ և վերագնահատման պահուստ), բացի դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման գծով պահուստի գումարներից:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալն այնպես, որ

- կարողանա շարունակել իր գործունեությունը տեսանելի ապագայում (գործունեության անընդհատությունը)՝ բաժնետերերի և այլ շահառուների համար ապահովելով եկամուտներ և հատուցումներ,
- կարողանա բաժնետերերի համար ապահովել պատշաճ եկամուտ՝ ապրանքների և ծառայությունների գները սահմանելով ռիսկի մակարդակին համապատասխան:

Ընկերությունը սահմանում է անհրաժեշտ կապիտալի չափը գնահատված ռիսկերին համապատասխան: Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ՝ տնտեսական պայմանների փոփոխություններին և ակտիվների ռիսկերի բնույթին համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Ընկերությունը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների չափը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին, թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ պարտքը նվազեցնելու նպատակով վաճառել ակտիվները:

Ընկերությունն իրականացնում է կապիտալի նկատմամբ հսկողություն՝ պարտքի և ճշգրտված կապիտալի հարաբերակցության սկզբունքով: Սույն հարաբերակցությունը հաշվարկվում է որպես զուտ պարտքը՝

բերած ճշգրտված կապիտալին: Զուտ պարտքը իրենից ներկայացնում է ընդհանուր պարտքը՝ հանած դրամական միջոցների մնացորդը:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Վարկեր, փոխառություններ և վարձակալական վճարներ Հանած՝ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Զուտ պարտք	5,560,882 (164,753) <u>5,396,129</u>	4,376,711 (175,535) <u>4,201,176</u>
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	<u>72,086</u>	<u>687,054</u>
Պարտքի և ճշգրտված կապիտալի հարաբերակցություն	<u>74.86</u>	<u>6.11</u>

5. Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Ընկերությունն իր հասույթը տարանջատել է ըստ հետևյալ խմբերի.

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Շինարարական աշխատանքներ (ա)	111,875	1,792,941
Հյուրանոցային ծառայություններ	1,320,398	1,222,449
Էլեկտրաէներգիայի վաճառք (բ)	235,118	307,733
Գինու վաճառք	9,773	-
Ապրանքների վաճառք	2,153	29,495
	<u>1,679,317</u>	<u>3,352,618</u>

(ա) Ընկերությունը կապակցված կողմի պատվերով իրականացնում է վերջինիս պատկանող հյուրանոցի շինարարություն: Շինարարությունից հասույթը ճանաչվում է ավարտվածության աստիճանով: Շինարարական աշխատանքներում ներգրավված են նաև ենթակապալառու կազմակերպություններ:

(բ) Ընկերությունը վաճառում է արևային պանելների միջոցով արտադրված էլեկտրաէներգիան:

Ստորև բերվող աղյուսակում պատվիրատուների հետ պայմանագրերից հասույթը ներկայացված է ըստ հիմնական աշխարհագրական շուկաների և հասույթի ճանաչման ժամկետների:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետություն	1,679,317	3,352,618
Ընդամենը հասույթ	<u>1,679,317</u>	<u>3,352,618</u>

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ակտիվի գնորդին փոխանցման պահը	295,008	359,127
Ժամանակի որևէ պահին	1,384,309	2,993,491
Ժամանակի ընթացքում	<u>1,679,317</u>	<u>3,352,618</u>

6. Ինքնարժեք

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Մատուցված հյուրանոցային ծառայությունների ինքնարժեք (ա)	1,217,818	891,842
Կատարված շինարարական աշխատանքների ինքնարժեք (բ)	94,807	1,562,596
Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն (գ)	410,851	418,683
Գինու արտադրություն (դ)	9,494	-
Այլ	1,426	25,115
	<u>1,734,396</u>	<u>2,898,236</u>

ա) Մատուցված հյուրանոցային ծառայությունների ինքնարժեք

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Անձնակազմի վարձատրություն	398,567	314,364
Պաշարների գծով ծախսեր	60,570	36,384
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	100,953	98,723
Ստացված ծառայություններ	470,245	391,044
Ակտիվների օգտագործման իրավունքի ամորտիզացիա	186,719	50,474
Չփոխհատուցվող հարկերի գծով ծախսեր	-	395
Այլ ծախսեր	764	458
	<u>1,217,818</u>	<u>891,842</u>

բ) Կատարված շինարարական աշխատանքների ինքնարժեք

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ենթակապալառուներից ստացված շին. աշխատանքներ և այլ ծառայություններ	68,473	1,206,480
Նյութածախս	9,936	326,906
Անձնակազմի վարձատրություն	14,216	26,017
Այլ ծախսեր	2,182	3,193
	<u>94,807</u>	<u>1,562,596</u>

գ) Էլեկտրաէներգիայի արտադրության ինքնարժեք

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա (էլեկտրաէներգիա)	368,067	367,901
Ստացված ծառայություններ էլեկտրաէներգիայի գծով	42,627	49,422
Անձնակազմի վարձատրություն	55	1,260
Այլ ծախսեր	102	100
	<u>410,851</u>	<u>418,683</u>

դ) Գինու արտադրության ինքնարժեք

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա (գինի)	1,006	-
Ստացված ծառայություններ գինու գծով	956	-
Անձնակազմի վարձատրություն	4,383	-
Նյութածախս	3,149	-
	<u>9,494</u>	<u>-</u>

7. Վարչական ծախսեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Անձնակազմի վարձատրություն	208,746	239,681
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	24,710	22,996
Առույիտի և խորհրդատվության գծով ծախսեր	3,404	7,171
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	6,433	10,684
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	2,581	2,245
Փոստի և հեռահաղորդակցության գծով ծախսեր	1,116	1,141
Այլ	13,340	12,501
	<u>260,330</u>	<u>296,419</u>

8. Իրացման ծախսեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Կոմիսիոն ծախսեր	21,761	12,502
Մարկետինգ և գովազդ	15,140	7,795
	<u>36,901</u>	<u>20,297</u>

9. Այլ ծախսեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Դեբիտորական պարտքերի պահուստի գծով ծախսեր	1,361	-
Պաշարների արժեզրկման գծով կորուստներ	23,573	79,717
Արժեքների պակասադրումներից և փչացումից կորուստներ	-	1,730
Տուգանքների և տույժերի գծով ծախսեր	-	537
Այլ ծախսեր	1,966	-
	<u>26,900</u>	<u>81,984</u>

10. Ֆինանսական ծախսեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Տոկոսային ծախսեր վարկերի գծով	120,545	120,490
Տոկոսային ծախսեր վարձակալական պարտավորությունների գծով	148,107	59,925
	<u>268,652</u>	<u>180,415</u>

11. Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախս / (փոխհատուցում)

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ շահութահարկ		
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	-	-
Հետաձգված շահութահարկ		
Ժամանակավոր տարբերությունների ծագում և հակադարձում	(57,052)	(26,807)
Հարկային վնասներ	(41,526)	73,214
	<u>(98,578)</u>	<u>46,407</u>

Հաշվետու տարվա համար ՀՀ հարկային օրենսգրքով շահութահարկի դրույքաչափը սահմանված է 18% (2022թ.՝ 18%): Ընթացիկ տարվա շահութահարկը և հետաձգված հարկը հաշվարկվել է 18% տոկոսադրույթով:

Հարկային դրույքի համադրում

	2023թ. Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ		2022թ. Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ	
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%
Շահույթ (վնաս) հարկումից առաջ	(713,546)		337,289	
Շահութահարկ	(128,438)	18%	60,712	18%
Հարկային նպատակով չնվազեցվող ծախսեր (չհարկվող եկամուտներ)՝ զուտ	29,860	-4%	(14,305)	-4%
Ընդամենը հարկային ծախս (վտխհատուցում)	(98,578)	14%	46,407	14%

Հայաստանի Հանրապետությունում ՖՀՄՄ-ի և հարկային օրենսդրության միջև տարբերությունները հանգեցնում են ֆինանսական հաշվետվության նպատակներով ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի և դրանց հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերությունների:

Հետաձգված հարկային ակտիվների/(պարտավորությունների) և շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն		Շահույթի կամ վնասի հաշվետվություն	
	2023 հազ. դրամ	2022 հազ. դրամ	2023 հազ. դրամ	2022 հազ. դրամ
Դեբիտորական պարտքերի պահուստավորում	1,678	1,434	244	(185)
Արձակուրդների պահուստավորում	6,918	5,623	1,295	1,770
Հիմնական միջոցների վերագնահատումներ	(279,059)	(284,964)	5,905	5,905
Պաշարների արժեզրկում	22,333	18,090	4,243	14,349
Այլ ժամանակավոր տարբերություններ	55,886	10,521	45,365	4,967
Առկա վնասներ	79,438	37,912	41,526	(73,214)
	(112,806)	(211,384)	98,578	(46,408)

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 123-րդ հոդվածի համաձայն հաշվետու և նախորդ տարիների ն առաջացած հարկային վնասները տեղափոխվում են վնասի ստացման տարվան հաջորդող 5 տարիներ:

Ստորև ներկայացվում է Ընկերության հարկային վնասն ըստ առաջացման տարիների և գործողության ժամկետների.

	Գումար հազ. դրամ	Գործողության ժամկետ	Հարկային վնասի 18% (հետաձգված հարկային ակտիվ) հազ. դրամ
2017թ. առաջացած հարկային վնաս	71,748	31-12-2022	12,914
2018թ. առաջացած հարկային վնաս	70,414	31-12-2023	12,675
2019թ. առաջացած հարկային վնաս (շահույթ)	(148,556)	31-12-2024	(26,740)
2020թ. առաջացած հարկային վնաս (շահույթ)	253,196	31-12-2025	45,575
2021թ. առաջացած հարկային վնաս (շահույթ)	(8,942)	31-12-2026	(1,610)
2022թ. առաջացած հարկային վնաս (շահույթ)	(27,232)	31-12-2027	(4,902)
2023թ. առաջացած հարկային վնաս	302,444	31-12-2028	54,440
Հարկային վնասի նվազեցում	(71,748)		(12,914)
Ընդամենը	441,324		79,438

12. Պաշարներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Շինանյութ	323,759	295,208
Ապրանքներ	215,649	232,517
Նյութեր	6,631	5,403
Վառելիք	1,170	2,430
Պահեստամասեր	5,443	5,476
Այլ պաշարներ	180,685	114,323
	<u>733,337</u>	<u>655,357</u>

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պաշարների արժեզրկման պահուստը կազմել է 124,074 հազ. դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 100,500 հազ. դրամ):

13. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	61,620	47,412
Հանած՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը	(9,319)	(3,861)
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր, զուտ	<u>52,301</u>	<u>43,551</u>
Դեբիտորական պարտքեր կապակցված կողմերի գծով	505	252
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափով ֆինանսական ակտիվներ	<u>52,806</u>	<u>43,803</u>
Տրված կանխավճարներ (ա)	172,723	280,419
Այլ դեբիտորական պարտքեր	11,120	44,398
	<u>236,649</u>	<u>368,620</u>

(ա) Տրված կանխավճարներն իրենցից ներկայացնում են կապակցված կողմի պատվերով իրականացվող շինարարական աշխատանքներում ներգրավված ենթակապալառու կազմակերպություններին, ինչպես նաև այլ մատակարարներն տրված կանխավճարները: Կանխավճարները մարվել են հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում ենթակապալառու կազմակերպությունների կատարված աշխատանքներին համամասնորեն, ձեռքբերված պաշարների և ծառայությունների չափով:

Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստն իրենցից ներկայացնում է ընդհանուր պարտքերի գծով 15 % արժեզրկման ճանաչումը:

14. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում (արտարժույթ)	142,351	112,099
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում (ՀՀ դրամ)	8,859	24,480
Դրամական միջոցներ դրամարկղներում	13,543	38,956
Ընդամենը դրամական միջոցներ	<u>164,753</u>	<u>175,535</u>

Թուֆենկյան Հոսիքալիթի ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար, հազար դրամով (շարունակություն)

15. Հիմնական միջոցներ

	Շենքեր և կառուցվածքներ	Մեքենաներ և սարքավորում	Տրանսպորտային միջոցներ	Սարքեր և հարմարանքներ	Հողամասեր	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդն առ 01.01.2022թ.	3,089,911	1,968,004	21,513	323,445	407,846	114,070	5,924,789
Ավելացումներ	89,435	69,263	-	43,558	6,517	125,182	333,955
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդն առ 31.12.2022թ.	3,179,346	2,037,267	21,513	367,003	414,363	239,252	6,258,744
Ավելացումներ	49,223	109,683	2,777	66,084	-	81,050	308,817
Օտարումներ	-	(4,327)	(6,050)	-	-	-	(10,377)
Մնացորդն առ 31.12.2023թ.	3,228,569	2,142,623	18,240	433,087	414,363	320,302	6,557,184
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդն առ 01.01.2022թ.	394,285	393,425	21,043	261,889	-	60,921	1,131,563
Տարվա ծախս	86,335	364,255	149	22,639	-	847	474,225
Մնացորդն առ 31.12.2022թ.	480,620	757,680	21,192	284,528	-	61,768	1,605,788
Տարվա ծախս	86,712	382,540	419	26,049	-	903	496,623
Օտարումներ	-	-	(6,049)	-	-	(358)	(6,407)
Մնացորդն առ 31.12.2023թ.	567,332	1,140,220	15,562	310,577	-	62,313	2,096,004
Զուտ հաշվեշտային արժեք							
Մնացորդն առ 01.01.2022թ.	2,695,626	1,574,579	470	61,556	407,846	53,149	4,793,226
Մնացորդն առ 31.12.2022թ.	2,698,726	1,279,587	321	82,475	414,363	177,484	4,652,956
Մնացորդն առ 31.12.2023թ.	2,661,237	1,002,403	2,678	122,510	414,363	257,989	4,461,180

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հնկերության ամբողջությամբ մաշված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմել է 521,807 հազ. դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 459,710 հազ. դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հնկերությունը հիմնական միջոցները գրավադրված են 642,187 հազ. դրամի չափով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 642,187 հազ. դրամի չափով):

Թուֆենկյան Հոսփիրալիթի ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար, հազար դրամով (շարունակություն)

Մաշվածության ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ.

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Իրացման ինքնարժեք	494,050	471,985
Վարչական ծախսեր	2,573	2,240
	<u>496,623</u>	<u>474,225</u>

Վերագնահատված արժեքով չափվող հողամասի և շենքերի արժեքներն առանց վերագնահատումների կլինեն հետևյալ կերպ.

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Հողամաս		
Սկզբնական արժեք	172,844	172,844
Կուտակված մաշվածություն	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	<u>172,844</u>	<u>172,844</u>
Շենքեր		
Սկզբնական արժեք	908,364	908,364
Կուտակված մաշվածություն	(245,312)	(212,990)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	<u>663,052</u>	<u>695,374</u>

Իրական արժեքի չափում (վերագնահատված գույք)

Որպես հիմնական միջոցներ դասակարգված հողամասերը և շենքերը գնահատվել են 2016թ. մարտի 31-ին արտաքին անկախ գնահատողի կողմից (2020թ. դեկտեմբերի 31-ին գնահատման անհրաժեշտություն չի առաջացել, քանի որ անշարժ գույքի շուկայական արժեքի էական փոփոխություններ չեն եղել): Հողամասերի գնահատման համար կիրառվել է համեմատական մեթոդը, իսկ շենքերի գնահատման համար՝ ծախսային մեթոդը:

Հողամասերի և շենքերի իրական արժեքը դասակարգվել է իրական արժեքի կրկնվող չափումների 3-րդ մակարդակում:

Գնահատման մեթոդները և հողամասերի և շենքերի իրական արժեքի չափումը որոշելու համար օգտագործված նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալները, ինչպես նաև փոխհարաբերությունը առաջնային ոչ դիտելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի միջև ներկայացված են ստորև.

Օգտագործված գնահատման մեթոդներ	Նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ	Առաջնային ոչ դիտելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի փոխհարաբերություն
Հողամասերի գնահատման համար կիրառվել է համեմատական մեթոդը	1 ք.մ. գին 0,01-1,391 հազ. դրամ	1 ք.մ. գնի նշանակալի աճը կհանգեցնի իրական արժեքի զգալի ավելացման գծային եղանակով
Շենքերի գնահատման համար կիրառվել է ծախսային մեթոդը	1 ք.մ. կառուցապատման արժեք 0,7-679 հազ. դրամ	1 ք.մ. կառուցապատման արժեքի նշանակալի աճը կհանգեցնի իրական արժեքի զգալի ավելացման գծային եղանակով

Գնահատման մեթոդները ժամանակաշրջանի ընթացքում փոփոխության չեն ենթարկվել:

Իրական արժեքի չափումը հիմնված է վերոնշյալ հոդվածների առավելագույն և լավագույն օգտագործման վրա, որը չի տարբերվում նրանց փաստացի օգտագործումից:

16. Վարձակալություն

Ընկերությունը վարձակալում է հյուրանոցային և ռեստորանային տարածք: Վարձակալությունը մեկնարկել է 2017թ. դեկտեմբերի 1-ին և ավարտվում է 2030թ. դեկտեմբերի 30-ին:

Պայմանագրի էական պայմանների փոփոխության արդյունքում Ընկերությունը 01.01.2023թ. ապաճանաչել է նախորդ վարձակալական պայմանագրի գծով պարտավորությունը և ճանաչել է նոր պայմաններով վարձակալական պարտավորություն և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ:

16.1. Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

Հյուրանոցային շենք և գույք

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Առ 1 հունվարի	500,537	503,379
Ավելացում	-	-
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխության ազդեցություն	993,213	47,632
Ամորտիզացիա	(186,719)	(50,474)
Առ 31 դեկտեմբերի	1,307,031	500,537

16.2. Պարտավորություն վարձակալության գծով

Հյուրանոցային շենք և գույք

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Առ 1 հունվարի	486,688	509,579
Ավելացում	-	-
Տոկոսային ծախս	148,107	59,925
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխության ազդեցություն	993,213	47,632
Վճարում	(334,641)	(130,448)
Առ 31 դեկտեմբերի	1,293,367	486,688
Ընթացիկ	255,955	78,514
Ոչ ընթացիկ	1,037,412	408,174

17. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	102,997	166,575
Կրեդիտորական պարտքեր կապակցված կողմերին	11,504	11,185
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ, բացառությամբ՝ վարկերի և փոխառությունների	114,501	177,760
Ստացված կանխավճարներ (ա)	1,015,498	887,188
Աշխատավարձ և արձակուրդային վճարումների գծով պահուստ	38,578	32,230
Վճարվելիք հարկեր և այլ պարտավորություններ	10,926	3,476
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,920	1,920
	1,181,423	1,102,574

(ա) Ստացված կանխավճարներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Կապակցված կողմ հանդիսացող պատվիրատուից շինարարական աշխատանքների կատարման համար ստացված կանխավճար	980,296	877,226
Հյուրանոցային ծառայության դիմաց ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ստացված կանխավճար	35,202	9,962
	<u>1,015,498</u>	<u>887,188</u>

Ստացված կանխավճարները մարվել են ընթացիկ տարում կատարված շինարարական աշխատանքների և մատուցված ծառայությունների ծավալներին համապատասխան:

18. Վարկեր և փոխառություններ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ	3,008,370	2,695,073
Ոչ ընթացիկ	1,259,145	1,194,950
	<u>4,267,515</u>	<u>3,890,023</u>

	Արժույթ	Դրույք	Մարման ժամկետ	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ	8-9 %	2029-2030	1,003,111	870,997
Ապահովված բանկային վարկ	դոլար				
Ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	14%	2028	58,000	58,000
Ֆինանսական վարձակալություն	ԱՄՆ		2026-2028	341,688	396,909
	դոլար				
Ֆինանսական վարձակալություն	ՀՀ դրամ		2027-2028	72,455	29,920
Զապահովված փոխառություն	ՀՀ դրամ	0%	ցպահանջ	1,330,698	1,330,698
կապակցված կողմից					
Զապահովված փոխառություն	ԱՄՆ	0%	ցպահանջ	1,444,397	1,187,922
կապակցված կողմից	դոլար				
Զապահովված փոխառություն	Եվրո	0%	ցպահանջ	10,407	9,760
կապակցված կողմից					
Բանկային վարկի տոկոսներ				4,978	4,063
Ֆինանսական վարձակալության տոկոսներ				1,781	1,754
				<u>4,267,515</u>	<u>3,890,023</u>

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացվում են վարկերի ու փոխառությունների գծով դրամական և ոչ դրամական շարժերը:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Սկզբնական մնացորդ	3,890,023	3,951,717
Դրամական հոսքեր		
Հոսքեր ստացված բանկային վարկերից և փոխառություններից	412,728	589,582

Վարկերի և փոխառությունների մարումներ	(174,188)	(160,901)
Վարկերի և փոխառությունների տոկոսագումարների մարումներ	(112,603)	(127,980)
	<u>125,937</u>	<u>300,701</u>
<i>Ոչ դրամական շարժեր</i>		
Տոկոսագումարների հաշվեգրում	120,545	120,490
Կապիտալացված տոկոսներ	-	-
Ավելացում վերադասակարգումից	52,079	31,538
Արտարժույթի վերագնահատման ազդեցություն	78,931	(514,423)
	<u>251,555</u>	<u>(362,395)</u>
Վերջնական մնացորդ	<u>4,267,515</u>	<u>3,890,023</u>

19. Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող կապիտալը կազմում է 112,470 հազ. դրամ և բաժանված է 3 մասնակիցների միջև (Մնթ. 1):

Սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Ընկերության ժողովներում: Ընկերությունը վերագնահատման պահուստը ձևավորել է 2016թ. սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասերի և շենքերի վերագնահատման արդյունքում:

Շահաբաժիններ

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն Ընկերության բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են ՖՀՄՄ-ների համաձայն Ընկերության պատրաստած ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցված չբաշխված շահույթի մնացորդով:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահաբաժիններ չեն հայտարարվել (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահաբաժիններ չէին հայտարարվել):

20. Կապակցված կողմեր

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը իրականացրել է հետևյալ գործարքները կապակցված կողմերի հետ.

	2023	2022
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ա) Գործարքներ ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերությունների հետ		
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ամորտիզացիա	186,719	50,474
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով	148,107	59,925
Ապրանքների ձեռքբերում	1,938	1,301
Հյուրանոցային (ռեստորանային) ծառայություն	743	39
Շինարարական աշխատանքներ	111,875	1,792,941
Ապրանքների վաճառք	-	26,485
բ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ		
Վարձակալություն	3,763	-
գ) Մնացորդներ առևտրային գործարքներից մասնակիցների հետ		
Կրեդիտորական պարտքեր	8,215	7,987

դ) Մնացորդներ առնտրային գործարքներից ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերությունների հետ

Կանխավճար վարձակալության գծով*	322,221	70,381
Ստացված կանխավճարներ	980,296	877,226
Կրեդիտորական պարտքեր	3,289	3,198
Դեբիտորական պարտքեր	505	253
Տրված կանխավճարներ	271	271

* Վարձակալության գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծնթ. 16-ում:

ե) Փոխառություններ կապակցված կողմերին կամ կապակցված կողմերից

Փոխառություններ մասնակիցներից	731,237	731,237
Փոխառություններ ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններից	971,868	961,546
Փոխառություններ այլ կապակցված կողմից	1,082,397	835,598

զ Գործարքներ ղեկավարության հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը հաշվետու ժամանակաշրջանում ստացել է վարձատրությունը միայն աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարների տեսքով, ընդհանուր 35,528 հազ. դրամ (2022թ. 34,244 հազ. դրամ):

21. Պայմանական պարտավորություններ

Ֆինանսական երաշխիքներ

Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական երաշխիքներ չի ունեցել:

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Ընկերության գույքը ապահովագրված չէ: Այն ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց առաջացած Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած պատահարներից կամ նրա գործունեությունից հասցված վնասից: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Էրավական պարտավորություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև մինչև այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթիվը Ընկերությունը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա:

Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն

առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

2020թ. հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է տրանսֆերային գնագոյացման օրենսդրությունը: Օրենսդրությունը գործում է 2020թ. և հաջորդ տարիների համար: Տրանսֆերային գնագոյացման տեղական կանոնները համանման են ՏՀԶԿ ուղեցույցներին, սակայն որոշակի հանգամանքներում առկա է անորոշություն հարկային օրենսդրության գործնական կիրառման հետ կապված: Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները կիրառելի են ստորև ներկայացված գործարքների նկատմամբ, եթե վերահսկվող գործարքի հանրագումարը հարկային տարում գերազանցում է 200 միլիոն դրամը.

- միջառնականային գործարքներ կապակցված կողմերի միջև,
- միջառնականային գործարքներ օֆշորային գոտիներում գրանցված ընկերությունների հետ՝ անկախ կապակցված կողմ լինելու հանգամանքից,
- կապակցված կողմերի միջև երկրի ներսում իրականացվող որոշ գործարքներ, որոնք սահմանված են ՀՀ հարկային օրենսգրքով:

Քանի որ հարկային մարմինները և դատարանները չունեն տրանսֆերային գնագոյացման կանոնների կիրառման փորձ, դժվար է կանխատեսել տրանսֆերային գնագոյացման նոր կանոնների ազդեցությունն այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

22. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ռազմական գործողություններ Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև

2022թ. փետրվարի 24-ին Ռուսաստանը ռազմական գործողություններ սկսեց Ուկրաինայի դեմ: Ռուսաստանին դիմագրավելու նպատակով ԵՄ-ն, ԱՄՆ-ը և աշխարհի շատ երկրներ տնտեսական և քաղաքական պատժամիջոցներ են հայտարարել և կիրառում, որի արդյունքում Ռուսաստանի տնտեսությունը նշանակալի խնդիրների առաջ է հայտնվել: Ներկայումս պատերազմի ընթացքը և պատժամիջոցների ազդեցության հետևանքների ծավալը անկանխատեսելի են:

Հաշվի առնելով Հայաստանի տնտեսության և ներդրումային դաշտի համար Ռուսաստանի քաղաքական և տնտեսական ազդեցությունը, ինչպես նաև այն, որ Հայաստանը ԵԱՏՄ կառույցի անդամ է, ստեղծված իրավիճակն անուղղակիորեն կարող է ազդել Հայաստանի ֆինանսական և տնտեսական համակարգերի կայունության վրա:

Մինչև այժմ շարունակվող գործողությունները հսկայական ազդեցություն ունեն ամբողջ աշխարհի ֆինանսական և ներդրումային դաշտի վրա, մասնավորապես՝ արտարժույթային փոխարժեքների տատանումները և ստեղծված անորոշությունը կարող է ազդեցություն ունենալ Հնկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Հաշվի առնելով նշված հանգամանքների և նրանց ազդեցության անկանխատեսելիությունը՝ Հնկերությունն այս պահին դժվարանում է գնահատել վերջինիս ազդեցությունն իր հետագա գործունեության արդյունքների, ֆինանսական վիճակի և իրացվելիության վրա:

Պատերազմական գործողություններ Հայաստանի Հանրապետության սահմանին

2022թ. սեպտեմբերի 13-ին Ադրբեջանը սկսեց լայնածավալ մարտական գործողություններ Հայաստանի Հանրապետության սուվերեն տարածքի ուղղությամբ: 2022թ. սեպտեմբերի 16-ին ժամանակավոր հրադադար հայտարարելուց հետո պարբերաբար տեղի են ունենում հարձակումներ: Բանակցային գործընթացներն ընթացքի մեջ են, և Հնկերությունն այս պահին դժվարանում է գնահատել վերջինիս ազդեցությունն իր հետագա գործունեության արդյունքների, ֆինանսական վիճակի և իրացվելիության վրա:

23. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Հասույթի ճանաչում

Ընկերությունը ճանաչում է եկամուտը հետևյալ հիմնական աղբյուրներից՝

- հյուրանոցային ծառայություններ,
- հյուրանոցային համալիրի կառուցում:

Հյուրանոցային ծառայություններից հասույթ

Ընկերությանը պատկանող և վարձակալված հյուրանոցներում Ընկերությունն ունի պարտավորություններ հյուրանոցային և այլ օժանդակ ծառայություններ տրամադրելու համար: Հյուրանոցային ծառայությունից Ընկերության հասույթը ստացվում է սովորաբար հաստատված գիշերային վճարից, ինչպես նաև լրացուցիչ հաստատագրված վճարներից՝ գնված ցանկացած օժանդակ ծառայությունների համար: Սովորաբար պարտավորությունների կատարումը առաջանում են հյուրի դուրս գրվելու պահին: Մատուցված ծառայությունների դիմաց վճարները հիմնականում կատարվում են այն ժամանակ, երբ հյուրը դուրս է գրվում հյուրանոցից: Ընկերությունն ընդհանուր առմամբ սենյակների վաճառքից և այլ օժանդակ ծառայություններից ստացված եկամուտը ճանաչում է օրվա կտրվածքով՝ ելնելով գիշերակացից և այլ մատուցված ծառայություններից: Ելնելով վերոգրյալից, Ընկերությունը հյուրանոցային ծառայություններից հասույթը ճանաչում է ժամանակի ընթացքում:

Հյուրանոցային համալիրի շինարարություն

Ընկերությունը՝ հաճախորդների հետ երկարաժամկետ պայմանագրերի հիման վրա, կառուցում և վաճառում է հյուրանոցներ: Նման պայմանագրերը կնքվում են նախքան հյուրանոցային օբյեկտների շինարարությունը սկսելը: Ընկերությունը պայմանագրորեն սահմանափակված է կառուցվող գույքը այլ հաճախորդին հանձնելու, ինչպես նաև իրավունք է ձեռքբերում կատարված աշխատանքի դիմաց վճարման ենթակա գումարի նկատմամբ: Ուստի հյուրանոցային համալիրի շինարարությունից ստացված եկամուտը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ըստ ավարտվածության աստիճանի, ելնելով կատարված աշխատանքների համար կրած ծախսերի համամասնությունից:

Ընկերությունը հաշվեգրում է հասույթը հյուրանոցային համալիրների կառուցման համար՝ հիմնվելով կատարողական ակտերի վրա: Որոշակի փուլ հասնելուն պես հաճախորդին ուղարկվում են համապատասխան կատարողական ակտեր, ստորագրված երրորդ կողմ հաղիսացող գնահատողի կողմից և համապատասխան փուլի վճարման հաշիվ ապրանքագիր: Եթե փուլային վճարումը ավելի մեծ է, քան ճանաչված եկամուտը՝ ավարտվածության չափի մեթոդով հաշվարկված, տարբերության մասով Ընկերությունը ճանաչում է պայմանագրային պարտավորություն: Հաճախորդների հետ շինարարական պայմանագրերը չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ, քանի որ եկամտի ճանաչման և փուլային վճարման ժամկետների միջև ընկած ժամանակահատվածը միշտ մեկ տարուց պակաս է:

Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն

Էլեկտրաէներգիայի վաճառքից հասույթը ճանաչվում է շահույթի (վնասի) և այլ համապարփակ եկամտի հաշվետվությունում ամսական ակտի հիման վրա, որը պարունակում է փաստացի հաղորդված էլեկտրաէներգիայի քանակները համաձայն առկա պայմանագրային դրույթների: Ամսական ակտը պատրաստվում է էլեկտաէներգիայի սպառման ամսական ամփոփ հաշվետվության հիման վրա (ներառում է ծավալներ):

Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման և շուկայում վաճառքի սակագները կարգավորվում են պետական իրավասու մարմինների կողմից:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունը իր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ներքո ներկայացված կատեգորիաներից

մեկով՝ կախված այն նպատակից, որի համար ակտիվը ձեռք է բերվել:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող

Այս ակտիվները հիմնականում առաջանում են հաճախորդներին ապրանքների և ծառայությունների մատուցումից (օրինակ՝ առևտրային դեբիտորական պարտքեր), ինչպես նաև ներառում են այլ ֆինանսական ակտիվներ, որոնց նպատակն է այդ ակտիվները պահել, պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքման նպատակով, իսկ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը իրենցից զուտ ներկայացնում են մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ: Դրանք սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքների գծով ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են դրանց ձեռքբերման կամ թողարկման հետ, և հետագայում դրանք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ նվազեցման արժեքի կանխահաշիվ:

Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով վճարունակության ակնկալվող կորուստները գնահատելու նպատակով կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոտեցումը՝ օգտագործելով ողջ ժամկետի համար վճարունակության ակնկալվող կորուստների գնահատում: Այս գործընթացում գնահատվում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի չվճարման հավանականությունը: Այդ հավանականությունը, այնուհետև, բազմապատկվում է կանխատեսվող կորստի գումարի չափով՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի ողջ ժամկետի գծով ակնկալվող կորստի գնահատման նպատակով: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի անհավաքելիության հաստատման դեպքում, ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը հաշվանցվում է այդ ակտիվի գծով ձևավորված պահուստի հաշվին:

Կապակցված կողմերից դեբիտորական պարտքերի և կապակցված կողմերին տրամադրված փոխառությունների արժեքի կանխահաշիվ ճանաչվում են վճարունակության կորուստների ակնկալվող մոդելի հիման վրա: Պահուստի գումարի որոշման մեթոդաբանությունը հիմնված է այն հանգամանքի վրա, թե ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման պահից հետո արդյոք եղել է վճարունակության ռիսկի զգալի աճ: Այն ակտիվների համար, որոնց սկզբնական ճանաչման պահից հետո չի եղել վճարունակության ռիսկի զգալի աճ, ճանաչվում է վճարունակության ռիսկի տասներկու ամսվա ակնկալվող կորուստ՝ համախառն տոկոսային եկամտի հետ միասին: Այն ակտիվների համար, որոնց վճարունակության ռիսկը զգալիորեն աճել է, ճանաչվում է ողջ ժամանակաշրջանի համար վճարունակության ռիսկի ակնկալվող կորուստ՝ համախառն տոկոսային եկամտի հետ միասին:

Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ներառում են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, ինչպես նաև դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցներ, ցայահանջ ավանդներ բանկերում, այլ կարճաժամկետ բարձր իրացվելի ներդրումներ, որոնց մարման սկզբնական ժամկետը չի գերազանցում երեք ամիսը, ինչպես նաև դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ բանկային օվերդրաֆտները: Բանկային օվերդրաֆտները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են ընթացիկ պարտավորություններում վարկերի և փոխառությունների ներքո:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունն իր ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգում է երկու կատեգորիայի՝ պարտավորության ձեռքբերման նպատակին համապատասխան:

Ստորև ներկայացված է Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հաշվեկշռի ամսաթվին առկա յուրաքանչյուր կատեգորիայի համար, բացառությամբ հեջավորման պայմանը բավարարող ֆինանսական պարտավորությունների:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են հետևյալը՝

- Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ հանած դրանց ստացմանն ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները: Ժամանակաշրջանի տոկոսային ծախսերը հաստատուն դրույքով ներառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության պարտավորություններ հռչակվածում: Յուրաքանչյուր ֆինանսական պարտավորության նպատակներից ելնելով՝ տոկոսային ծախսերը ներառում են սկզբնական գործարքային ծախսերը, ետգնման վճարները, ինչպես նաև պարտավորությունների գծով վճարվելիք տոկոսները կամ արժեկտրոսները:
- Առևտրային կրեդիտորական և այլ կարճաժամկետ դրամային պարտավորությունները, որոնք սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսային մեթոդը, եթե վերջինս էականորեն տարբերվում է սկզբնական արժեքից:

Արտարժույթով գործարքներ

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթից բացի այլ արժույթով արտահայտված գործարքները ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ գերիշխող փոխարժեքով: Որոշակի ամսաթվի դրությամբ գերիշխող փոխարժեքների սահմանման դեպքում հղում է արվում ՀՀ կենտրոնական բանկի կայքում՝ www.cba.am, հրապարակված փոխարժեքներին: Դրամային ակտիվների և պարտավորությունների գծով փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք առաջանում են, բացառությամբ արտերկրյա ստորաբաժանումներում գույտ ներդրումների հեջավորման պահանջներին համապատասխանող արտարժույթով արտահայտված փոխառությունների, որոնց դեպքում տարբերությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում և վերափոխարկման հետևանքով առաջացած փոխարժեքային տարբերությունների հետ միասին կուտակվում են արտարժույթի փոխանակման պահուստում:

Վաճառքի համար մատչելի դրամային ակտիվների վերափոխարկման արդյունքում առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները համարվում են իրական արժեքի փոփոխության առանձին տարր և ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ոչ դրամային ակտիվների գծով փոխարժեքային տարբերությունները կազմում են ֆինանսական գործիքի գծով ճանաչված ընդհանուր շահույթի կամ վնասի մասը:

Տարելվերջի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված պաշտոնական փոխարժեքները կազմում էին 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ, 447.90 դրամ 1 եվրոյի նկատմամբ, 4.50 դրամ 1 ՌԴ ռուբլու նկատմամբ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 393.57 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ, 420.06 դրամ 1 եվրոյի նկատմամբ, 5.59 դրամ 1 ՌԴ ռուբլու նկատմամբ):

Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ միայն այնքանով, որքանով դրանք չեն համապատասխանում ֆինանսական պարտավորությունների կամ ֆինանսական ակտիվների սահմանումներին:

Ընկերության սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալի գործիքներ:

Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց այդ ժամանակավոր տարբերությունները հնարավոր կլինի օգտագործել:

Հետաձգված հարկային ակտիվները կամ պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկային դրույքաչափեր, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ և ակնկալվում է, որ կկիրառվեն այն տարում, երբ հետաձգված հարկային պարտավորությունները/ (ակտիվները) կմարվեն/(կփոխհատուցվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե կա ընթացիկ հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցելու իրավունք, և հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը զանգվում է նույն հարկային մարմնի կողմից:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի ինքնարժեքը ձեռքբերման արժեքից բացի ընդգրկում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները և հիմնական միջոցների ապատեղակայման և քանդման սկզբնապես գնահատված անխուսափելի ծախսումների գումարը:

Հողամասերն ու շենքերը հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ որակավորված մասնագետի կողմից կատարված պարբերական գնահատումների հիման վրա: Այդ վերագնահատումներն իրականացվում են բավարար հաճախականությամբ, որպեսզի հաշվեկշռային արժեքն էապես չտարբերվի հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտի դրությամբ իրական արժեքից: Հողամասերի ու շենքերի վերագնահատումից առաջացած իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում և կուտակվում են վերագնահատման պահուստում, բացառությամբ այն դեպքի, երբ արժեքի նվազումը գերազանցում է վերագնահատման պահուստի կրեդիտային մնացորդը (կամ նման գործարքի հակառակ տարբերակը). այս դեպքում գերազանցող մասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում (փոփոխությունը կատարվել է 2016թ.):

Հողամասերի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Կառուցման ընթացքում գտնվող ակտիվների գծով մաշվածությունը սկսվում է հաշվարկվել, երբ ակտիվները ավարտուն են և պատրաստ օգտագործման:

Հիմնական միջոցների այլ միավորների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է օգտակար ծառայության ընթացքում դրանց հաշվեկշռային արժեքի դուրս գրման համար՝ օգտագործելով հետևյալ տոկոսադրույքները.

Հիմնական միջոցներ	Տարեկան տոկոսադրույք	Հաշվարկման մեթոդ
Շենքեր և շինությունների գծով կապիտալ ներդրումներ	2 %	Գծային
Մեքենաներ և սարքավորում	20 %	Գծային
Հարմարանքներ և սարքեր	20 %	Գծային
Համակարգչային տեխնիկա	20 %	Գծային
Տրանսպորտային միջոցներ	20 %	Գծային

Պաշարներ

Պաշարները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով, իսկ հետագայում չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման, փոխարկման և պաշարները ներկայիս գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Համանման բնույթ և կիրառություն ունեցող բոլոր պաշարների ինքնարժեքի որոշման համար կիրառվում է ինքնարժեքի միջին կշռված արժեքի բանաձևը:

Պահուստներ

Ընկերությունը ճանաչել է ժամկետի կամ գումարի առումով անորոշ պահուստներ: Որպես պահուստ ճանաչված գումարը պետք է իրենից ներկայացնի հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ ներկա պարտավորությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը: Զեղչման դրույքը պետք է լինի այն դրույքն՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները:

Հարկեր

Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է, որը հաշվարկվում է հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Շահութահարկը որոշելիս հաշվառումն իրականացվում է հաշվապահական հաշվառումը և ֆինանսական հաշվետվությունները կարգավորող օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված սկզբունքների և կանոնների հիման վրա՝ հաշվի առնելով ՀՀ հարկային օրենսգրքի նախատեսված առանձնահատկությունները:

Շահութահարկի հաշվարկման իմաստով հարկատուի շահույթը համախառն եկամտի և ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Վարձակալություն

Բոլոր վարձակալությունները հաշվառվել են օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի և վարձակալական պարտավորության ճանաչման միջոցով, բացառությամբ՝

- վարձակալությունների, որոնց հիմքում ընկած է փոքրարժեք ակտիվ, և
- կարճաժամկետ վարձակալությունների (12 ամիս և պակաս ժամկետով)

Վարձակալական պարտավորությունները չափվում են վարձակալության ժամկետի ընթացքում կատարվող պայմանագրային վարձավճարների ներկա արժեքով, գեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող դրույքով, եթե այդ դրույքը հնարավոր է հեշտությամբ որոշել: Եթե ոչ (սովորաբար պատահող դեպքեր), հաշվարկը կատարվում է կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման դրույքով: Վարձակալության փոփոխուն վճարումները ներառվում են վարձակալական պարտավորության հաշվարկում, միայն եթե նրանք կախված են ինդեքսից կամ դրույթից: Այս դեպքում վարձակալական պարտավորության սկզբնական չափումը ենթադրում է այն, որ փոփոխուն մասը մնալու է կայուն վարձակալական ժամկետի ընթացքում: Այլ վարձակալական փոփոխուն վճարումները համարվում են ժամանակաշրջանի ծախսեր:

Որոշելիս, արդյոք Ընկերությունն ունի ակտիվի ուղղակի օգտագործման իրավունք, Ընկերությունը հաշվի է առնում, թե արդյոք նա որոշում է, թե ինչպես և ինչ նպատակով է օգտագործվում ակտիվը օգտագործման ժամանակահատվածում: Եթե պայմանագիրը կամ պայմանագրի մի մասը չի համապատասխանում այդ չափանիշներին, Ընկերությունը կիրառում է այլ կիրառելի ՖՅՄՍ-ներ, քան ՖՅՄՍ 16-ը:

Հավելված 1 Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է այն ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքները բացահայտվել են ծանոթագրություններում.

Հոդված	Իրական արժեք	Գնահատման մեթոդ	Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ	Նշանակալի ոչ ղիտարկելի էլակետային տվյալներ
Առևտրային դերիտորական պարտքեր	52,806	<i>Հնթացիկ</i> Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) դերիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին	Մակարդակ 3	Կիրառելի չէ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	114,501	<i>Հնթացիկ</i> Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին	Մակարդակ 3	Կիրառելի չէ
Չապահովված փոխառություններ կապակցված կողմերից	2,785,502	<i>Հնթացիկ</i> Կապակցված կողմերից չապահովված փոխառությունների գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին	Մակարդակ 3	Կիրառելի չէ
Բանկային վարկեր	1,066,089	Բանկային վարկերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին	Մակարդակ 2	8% զեղչի դրույք ԱՄՆ դոլարով մնացորդների համար